

RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2016/2356**af 19. december 2016****til støtte for SEESAC's nedrustnings- og våbenkontrolaktiviteter i Sydøsteuropa som led i EU-strategien for bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med SALW samt ammunition hertil**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 26, stk. 2, og artikel 31, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 15. og 16. december 2005 vedtog Det Europæiske Råd EU-strategien for bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med SALW samt ammunition hertil (»strategien«), som fastlægger retningslinjerne for Unionens indsats på området håndvåben og lette våben (»SALW«). Strategien peger på Balkan og Sydøsteuropa som regioner, der er særlig berørt af den voldsomme ophobning og spredning af SALW. Den fastslår, at Unionen særligt vil rette opmærksomheden mod Central- og Østeuropa og understreger med særlig henvisning til Balkan, at støtte til effektiv multilateralisme samt relevante regionale initiativer er et effektivt instrument til gennemførelsen heraf. Den støtter også specifikt behovet for at deltage i indsatsen med henblik på at reducere overskudslagrene af SALW i Østeuropa, der stammer fra den kolde krigs tid.
- (2) På sjette forberedende gennemgangskonference i 2016 vedrørende FN's handlingsprogram vedrørende forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af ulovlig handel med SALW i alle dens aspekter (»handlingsprogrammet«), der blev vedtaget den 20. juli 2001, bekræftede alle FN's medlemsstater på ny, at de er fast besluttet på at forebygge ulovlig handel med SALW. Staterne noterede sig med tilfredshed de fremskridt, der er gjort med hensyn til at styrke det subregionale og regionale samarbejde, og forpligtede sig til i relevant omfang at etablere eller styrke disse samarbejds-, koordinations- og informationsudvekslingsmekanismer, herunder udveksling af bedste praksis, med henblik på at støtte gennemførelsen af handlingsprogrammet.
- (3) Clearinginstitutionen for kontrol med håndvåben og lette våben i Sydøst- og Østeuropa (»SEESAC«), der blev oprettet i Beograd i 2002 og fungerer under et fælles mandat fra De Forenede Nationers udviklingsprogram (UNDP) og Det Regionale Samarbejdsråd (efterfølgeren for stabilitetspagten for Sydøsteuropa), bistår nationale og regionale interessenter med at kontrollere og begrænse spredningen og misbruget af SALW og ammunition hertil for således at bidrage til en forbedring af stabiliteten, sikkerheden og udviklingen i Sydøst- og Østeuropa. SEESAC lægger navnlig vægt på udviklingen af regionale projekter til håndtering af, at våben rent faktisk strømmer over grænserne.
- (4) Unionen har tidligere støttet SEESAC gennem Rådets afgørelse 2002/842/FUSP ⁽¹⁾ som forlænget og ændret ved Rådets afgørelse 2003/807/FUSP ⁽²⁾ og 2004/791/FUSP ⁽³⁾ samt Rådets afgørelse 2010/179/FUSP ⁽⁴⁾. Unionen har også støttet SEESAC's våbenkontrolaktiviteter gennem Rådets afgørelse 2013/730/FUSP ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 2002/842/FUSP af 21. oktober 2002 om gennemførelse af fælles aktion 2002/589/FUSP med henblik på Den Europæiske Unions bidrag til bekæmpelse af destabiliserende ophobning og spredning af håndskydevåben og lette våben i Sydøsteuropa (EFT L 289 af 26.10.2002, s. 1).

⁽²⁾ Rådets afgørelse 2003/807/FUSP af 17. november 2003 om forlængelse og ændring af afgørelse 2002/842/FUSP om gennemførelse af fælles aktion 2002/589/FUSP med henblik på Den Europæiske Unions bidrag til bekæmpelse af destabiliserende ophobning og spredning af håndskydevåben og lette våben i Sydøsteuropa (EUT L 302 af 20.11.2003, s. 39).

⁽³⁾ Rådets afgørelse 2004/791/FUSP af 22. november 2004 om forlængelse og ændring af afgørelse 2002/842/FUSP om gennemførelse af fælles aktion 2002/589/FUSP med henblik på Den Europæiske Unions bidrag til bekæmpelse af destabiliserende ophobning og spredning af håndskydevåben og lette våben i Sydøsteuropa (EUT L 348 af 24.11.2004, s. 46).

⁽⁴⁾ Rådets afgørelse 2010/179/FUSP af 11. marts 2010 til støtte for SEESAC's våbenkontrolaktiviteter i det vestlige Balkan som led i EU-strategien for bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med SALW samt ammunition hertil (EUT L 80 af 26.3.2010, s. 48).

⁽⁵⁾ Rådets afgørelse 2013/730/FUSP af 9. december 2013 til støtte for SEESAC's nedrustnings- og våbenkontrolaktiviteter i Sydøsteuropa som led i EU-strategien for bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med SALW samt ammunition hertil (EUT L 332 af 11.12.2013, s. 19).

- (5) Unionen ønsker at finansiere endnu et SEESAC-projekt til begrænsning af truslen fra ulovlig spredning af og handel med SALW og ammunition hertil i Sydøsteuropa —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Med henblik på gennemførelsen af EU-strategien for bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med håndvåben og lette våben (SALW) samt ammunition hertil og fremme af fred og sikkerhedsprojektet til begrænsning af truslen fra ulovlig spredning af og handel med SALW og ammunition hertil i Sydøsteuropa, der skal modtage støtte fra Unionen, følgende specifikke mål:

at øge regionalt samarbejde, videndeling og informationsudveksling med henblik på større kapacitet til evidensbaseret politikudformning

at forbedre kapaciteten til fysisk sikkerhed og lagerforvaltning gennem sikkerhedsopgradering af infrastruktur, nedbringelse af overskud og uddannelse

at forbedre kapaciteten til mærkning, sporing og fortegnelser

at reducere ulovlig våbenbesiddelse og misbrug af skydevåben gennem støtte til bevidstgørelses- og indsamlingskampagner.

Unionen finansierer dette projekt, som beskrives nærmere i bilaget.

Artikel 2

1. Den højtstående repræsentant har ansvaret for gennemførelsen af denne afgørelse.
2. Den tekniske gennemførelse af det i artikel 1 omhandlede projekt varetages af SEESAC.
3. SEESAC udfører sine opgaver under den højtstående repræsentants ansvar. Med henblik herpå indgår den højtstående repræsentant de nødvendige ordninger med UNDP, som handler på vegne af SEESAC.

Artikel 3

1. Det finansielle referencegrundlag for gennemførelsen af projektet i artikel 1, der finansieres af Unionen, er på 6 508 136 EUR. Det samlede anslåede budget for det overordnede program er 9 142 355 EUR. Programmet samfinansieres af Unionen, Kongeriget Norges Udenrigsministerium og den begunstigede.
2. De udgifter, der finansieres med referencebeløbet i stk. 1, forvaltes i overensstemmelse med de procedurer og regler, der gælder for Unionens budget.
3. Kommissionen overvåger, at de i stk. 1 omhandlede udgifter forvaltes korrekt. Med henblik herpå indgår Kommissionen den nødvendige aftale med UNDP, som handler på vegne af SEESAC. Det skal fremgå af aftalen, at SEESAC sørger for, at Unionens bidrag bliver synligt i en grad, der svarer til dets størrelse.
4. Kommissionen bestræber sig på at indgå den aftale, der er omhandlet i stk. 3, snarest muligt efter denne afgørelses ikrafttræden. Den underretter Rådet om eventuelle vanskeligheder i forbindelse med denne proces og om datoen for indgåelsen af aftalen.

Artikel 4

1. Den højtstående repræsentant aflægger rapport til Rådet om gennemførelsen af denne afgørelse på grundlag af regelmæssige kvartalsrapporter udarbejdet af SEESAC. Disse rapporter danner grundlag for Rådets evaluering.
2. Kommissionen aflægger rapport om de finansielle aspekter af det i artikel 1 omhandlede projekt.

Artikel 5

1. Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.
2. Afgørelsen udløber 36 måneder efter datoen for indgåelsen af aftalen, jf. artikel 3, stk. 3, eller, hvis der ikke er indgået nogen aftale inden for denne periode, seks måneder efter dens ikrafttrædelsesdato.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. december 2016.

På Rådets vegne
L. SÓLYMOS
Formand

BILAG

Forslag til Unionens bidrag til SEESAC-projektet til begrænsning af truslen fra spredning af og handel med håndvåben og lette våben (SALW) og ammunition hertil i Sydøsteuropa**1. Indledning og målsætninger**

Sydøsteuropa er fortsat et område, der vækker særlig bekymring, og som også udgør en vigtig udfordring for EU's strategi for bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med håndvåben og lette våben (SALW) samt ammunition hertil (»EU's SALW-strategi«). Selv om der er opnået betydelige fremskridt i de seneste år, begrænses effektiviteten af SALW-kontrolindsatsen fortsat alene af omfanget af ophobningen af SALW og ammunition, utilstrækkelige lagerforhold, omfattende ulovlige besiddelser og mangler i forbindelse med politikudformning og -gennemførelse. Med henblik på at sikre løbende fremskridt, udnytte de hidtidige resultater og bane vejen for en langsigtet løsning er fortsat støtte til bekæmpelse af den trussel, som udgøres af spredningen af og den ulovlige handel med SALW i og fra Sydøsteuropa, derfor en afgørende del af Unionens bestræbelser på at nå målene i EU's SALW-strategi.

Projektets overordnede målsætning er at bidrage til international fred og sikkerhed ved at bekæmpe truslen fra den omfattende ophobning af og ulovlige handel med SALW og ammunition hertil i og fra Sydøsteuropa. Det vil samtidig øge den regionale stabilitet ved at fungere inden for rammerne af Det Regionale Samarbejdsråd (efterfølgeren af stabilitetspagten for Sydøsteuropa) og i partnerskab med andre relevante initiativer. Mere specifikt vil projektet øge det regionale samarbejde, videndelingen og informationsudvekslingen og føre til større kapacitet til evidensbaseret politikudformning; forbedre kapaciteterne til fysisk sikkerhed og lagerforvaltning gennem sikkerhedsopgradering af infrastruktur, nedbringelse af overskud og uddannelse; forbedre kapaciteten til mærkning, sporing og fortegnelser og reducere ulovlig våbenbesiddelse og misbrug af skydevåben gennem støtte til bevidstgørelses- og indsamlingskampagner.

Gennemførelsen af projektet er baseret på den regionale gennemførelsesplan vedrørende bekæmpelse af spredningen af SALW og vil føre til øget sikkerhed og stabilitet, ikke blot i Sydøsteuropa, gennem imødegåelse af spredningen af og den ulovlige handel med SALW og ammunition hertil. Projektet vil bidrage direkte til gennemførelsen af EU's sikkerhedsstrategi, EU's SALW-strategi, EU's skydevåbenstrategi, våbenhandelstraktaten, FN's handlingsplan vedrørende forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af ulovlig handel med SALW i alle dens aspekter, det internationale mærknings- og sporingsinstrument, FN's våbenprotokol og FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 (2000) og vil specifikt forbedre det regionale samarbejde om bekæmpelse af truslen fra spredning af SALW og ammunition hertil. Projektets resultater vil også bidrage direkte til gennemførelsen af bæredygtigt udviklingsmål 16 om fredelige og retfærdige samfund, navnlig mål 16.1 (reducere alle former for vold og antal dødsfald væsentligt overalt) og 16.4 (reducere ulovlige våbenstrømme væsentligt). Derudover vil projektet støtte gennemførelsen af Kommissionens handlingsplan om bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben og sprængstoffer i Unionen.

Med udgangspunkt i den vellykkede gennemførelse af navnlig Rådets afgørelse 2013/730/FUSP og i overensstemmelse med EU's SALW-strategi har dette opfølgingsprojekt således til formål at styrke de nationale kontrolsystemer og fortsat fremme multilateralisme ved at udforme regionale mekanismer til imødegåelse af leverancer og destabiliserende spredning af SALW og ammunition hertil. For desuden at sikre, at kapacitetsgevinsten fra Sydøsteuropa deles med eventuelle andre områder, der giver anledning til bekymring, tilstræber projektet en mere samlet regional dimension gennem en målrettet indsats for videnoverførsel.

2. Valg af implementerende organ og samordning med andre relevante finansieringsinitiativer

SEESAC er et fælles initiativ fra De Forenede Nationers udviklingsprogram (UNDP) og Det Regionale Samarbejdsråd og som sådan centrum for de SALW-relaterede aktiviteter i Sydøsteuropa. Som det udøvende organ i den regionale gennemførelsesplan vedrørende bekæmpelse af spredningen af håndskydevåben og lette våben (SALW) har SEESAC siden 2002 arbejdet med nationale og internationale interessenter i Sydøsteuropa om implementeringen af en holistisk tilgang til SALW-kontrol ved at gennemføre en bred vifte af aktiviteter, herunder: kampagner med henblik på bevidstgørelse og indsamling af SALW, lagerforvaltning, nedbringelse af overskud og forbedrede mærknings- og sporingskapabiliteter samt forbedret våbeneksportkontrol. På denne måde har SEESAC erhvervet en enestående kapacitet og erfaring i forbindelse med gennemførelse af regionale interventioner med mange interessenter på

grundlag af landenes fælles politiske og økonomiske baggrund, hvilket har sikret nationalt og regionalt ejerskab og langsigtet bæredygtighed af tiltagene og betydet, at SEESAC har etableret sig som den primære regionale myndighed på SALW-kontrolområdet.

SEESAC har åbnet bilaterale og multilaterale kommunikationskanaler med alle relevante aktører og organisationer. SEESAC varetager endvidere sekretariatsfunktionerne for den regionale styringsgruppe for SALW (RSG). SEESAC varetager desuden sekretariatsfunktionerne for initiativet til den regionale strategi til reduktion af lagre (RASR). SEESAC indbydes regelmæssigt til at deltage i alle relevante regionale fora, f.eks. de årlige møder mellem justits- og indenrigsministrene fra EU og Vestbalkan, NATO's strukturerede informationsudvekslingsproces vedrørende SALW og den sydøsteuropæiske forsvarsproces på ministerplan (SEDM). SEESAC har et omfattende netværk af formelle og uformelle partnerskaber med organisationer som det regionale bistandscenter for gennemførelse af våbenkontrol og -verifikation (RACVIAC) — centret for sikkerhedssamarbejde og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europas (OSCE's) Forum for Sikkerhedssamarbejde (FSC). Der afholdes regelmæssigt koordineringsmøder med andre FN-organisationer som f.eks. UNODC og UNODA via FN's koordineringsaktion vedrørende håndvåben (CASA) samt andre mekanismer. SEESAC har således udviklet sig til at være et regionalt centrum og kontaktpunkt for et bredt spektrum af spørgsmål vedrørende reformer af sikkerhedssektoren med særligt fokus på SALW-kontrol og forvaltning af lagre af våben. SEESAC har hjemsted i Beograd og opererer i øjeblikket i hele Sydøsteuropa med aktiviteter i Albanien, Bosnien-Hercegovina (BiH), Kosovo*, Republikken Moldova, Montenegro, Serbien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM). Tidligere har SEESAC også opereret i Bulgarien, Kroatien og Rumænien. Det regionale ejerskab sikres gennem Det Regionale Samarbejdsråd og den regionale styringsgruppe vedrørende SALW, hvor repræsentanter for alle stater i Sydøsteuropa fastlægger strategiske retningslinjer, initiativer og anmodninger i forbindelse med SEESAC-aktiviteter.

SEESAC har været pioner for en tilgang, der er baseret på at tackle fælles problemer gennem regionale initiativer, hvilket har givet imponerende resultater i Sydøsteuropa, ikke blot på grund af den afgørende udveksling af oplysninger og fremme af den sunde regionale konkurrence, som den sætter i gang, men også fordi den bidrager til at opnå sammenhængende og let målelige resultater gennem en holistisk gennemførelsesmetode. SEESAC's deltagelse i alle relevante regionale processer og initiativer (såsom SEDM, RASR og RACVIAC) sørger for en rettidig og åbenhjertig informationsudveksling, et solidt kendskab til situationen og den fremsynethed, der er nødvendig for at sikre, at gennemførelsen ikke udviser tendenser til overlappning, og at den svarer til regeringernes og regionernes aktuelle behov samt udviklingen.

SEESAC tager i alle sine aktiviteter udgangspunkt i de indsamlede basisoplysninger og sikrer sig godkendelse og politisk støtte fra nationale interessenter, inden der skrides til handling. SEESAC har gennemført sine tidligere EU-finansierede projekter med en meget høj gennemførelsesprocent i henseende til de påtænkte aktiviteter, leveret bæredygtige projekresultater ved at udvikle og fremme nationalt ejerskab til sine projekter og aktiviteter og fremmet regional samordning, udveksling af erfaringer og bedste praksis samt regional forskning. SEESAC's ekspertise inden for SALW og indgående viden om regionale spørgsmål og relevante interessenter gør den til den mest hensigtsmæssige partner i forbindelse med gennemførelsen af denne særlige foranstaltning.

Projektet supplerer desuden den eksisterende indsats på nationalt plan og sigter efter størst mulig synergi. Med særligt henblik på BiH supplerer projektet yderligere to projekter, navnlig:

- EXPLODE-projektet, der finansieres af den kortsigtede komponent under EU's instrument, der bidrager til stabilitet og fred, og gennemføres af UNDP's kontor i Sarajevo i samarbejde med OSCE's mission i BiH, med henblik på forbedring af sikkerheden for befolkningen i BiH ved at mindske lagrene af ustabil ammunition og forbedre lagersikkerheden
- SECUP-projektet for BiH med henblik på sikkerhedsopgraderinger på ammunitions- og våbenlagre, som gennemføres i fællesskab af OSCE's mission i BiH og forsvarsministeriet i BiH, idet EUFOR sørger for teknisk rådgivning og overvågning af sikkerhedsaspekterne af projektgennemførelsen.

SEESAC vil arbejde gennem den koordinationsmekanisme, der er oprettet af forsvarsministeriet og internationale aktører, og vil regelmæssigt tage kontakt til EUFOR Althea, OSCE's mission i BiH og UNDP's kontor i Sarajevo for at sikre løbende samordning og komplementaritet med disse projekter samt med det internationale samfunds igangværende bestræbelser på at håndtere spørgsmålet om BiH's forsvarsministeriums overskudslagre af konventionel ammunition og med henblik på eventuelle fremtidige planer om en kampagne med det formål at

* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

indsamle ulovlige konventionelle våben i BiH. I den foregående fase blev der opnået betydelige gevinster gennem tæt samarbejde og samordning med disse to projekter, hvilket resulterede i mere virkningsfulde resultater.

Det foreslåede projekt indgår i det bredere program, og SEESAC vil arbejde i samordning med følgende internationale bistandsbestræbelser:

- I Montenegro skal MONDEM-projektet, der forvaltes af UNDP i partnerskab med OSCE, arbejde på at reducere risici i forbindelse med spredningsbekæmpelse gennem udformning af sikre oplagingsinfrastrukturer og forvaltningssystemer i forbindelse med konventionel ammunition, begrænsning af faren for eksplosioner for lokalsamfundene gennem miljøvenlig demilitarisering, destruktion af giftigt farligt affald (flydende raketdrivmiddel) og støtte til en forsvarsreform gennem destruktion af et begrænset antal tunge våbensystemer, der er udpeget af det montenegrinske forsvarsministerium.
- I Kosovo er formålet med projektet for afbødning af risici ved skydevåben og sprængstoffer (FERM) (tidligere KOSSAC), der oprindeligt var udformet til at begrænse den væbnede vold i Kosovo og øge sikkerheden i samfundet, at støtte Kosovos interessenter i at kontrollere omfattende ulovlig besiddelse og handel med SALW og gennem en risikobaseret forvaltning og evidensbaseret tilgang at reducere risiciene ved disse våben og sprængstoffer.
- I Serbien er CASM-projektet, der finansieres af De Forenede Staters Udenrigsministerium, UNDP og OSCE, udarbejdet for at forbedre sikkerheden på allerede fastlagte oplagingsfaciliteter til konventionel ammunition og bortskaffelse af rapporteret overskudsammunition.

Projektet vil desuden arbejde for at koordinere med nye initiativer i FYROM med henblik på at øge politiets lagerforvaltningskapaciteter.

SEESAC tager også regelmæssigt kontakt til OSCE, NATO og Norsk Folkehjelp samt andre relevante aktører for at sikre komplementaritet i foranstaltningerne, tidsfrister for indsatsen og omkostningseffektivitet i ressourcenyttelsen.

3. Projektbeskrivelse

Den nye fase af SEESAC-projektet skal bygge videre på det grundlag, der blev skabt med resultaterne af Rådets afgørelse 2013/730/FUSP, og fokusere på fire hovedområder, der opretholder den holistiske tilgang til imødegåelse af den trussel, som SALW udgør i regionen. De fire områder vedrører det strategiske/politiske plan samt de operationelle aspekter og kombinerer mere traditionelle tilgange til SALW-kontrol med fokus på retshåndhævelseskapabiliteter og netværksarbejde ved at se på de væsentligste trusler (store, dårligt sikrede lagre, mangel på information, stigning i ulovlig handel, udbredt ulovlig besiddelse). Projektet skal navnlig føre til:

- forøgelse af regionalt samarbejde, videnoverførsel og informationsudveksling, hvilket fører til større kapacitet for evidensbaseret politikudformning
- forbedring af kapaciteten for fysisk sikkerhed og lagerforvaltning gennem sikkerhedsopgradering af infrastruktur, nedbringelse af overskud og uddannelse
- forbedring af kapaciteten til mærkning, sporing og fortegnelser
- nedbringelse af ulovlig våbenbesiddelse og misbrug af skydevåben gennem støtte til bevidstgørelses- og indsamlingskampagner.

Projektets strategi er baseret på SEESAC's unikke tilgang til opbygning og fremme af tillid og samarbejde i regionen som en forudsætning for at opnå konkrete og målbare gennemgribende ændringer. Navnlig på regionalt niveau har de forskellige processer, som fremmes af SEESAC, og som involverer både politiske beslutningstagere og fagfolk på teknisk niveau, vist sig at være et afgørende element i at sikre og tilvejebringe et miljø for videnoverførsel, udveksling af ekspertise og informationsudveksling. Dette har ikke alene øget regionens kapaciteter, men vil, hvad der er endnu vigtigere, også opbygge tilliden og bygge samarbejdsbroer mellem institutioner og individuelle eksperter. Denne atmosfære af professionel tillid muliggør samtidig fremskridt på nationalt niveau inden for de spørgsmål, som dette projekt vedrører: fysisk sikkerhed og lagerforvaltning, herunder nedbringelse af overskud, og mærkning, sporing, føring af fortegnelser, operationelt retshåndhævelsessamarbejde og grænseoverskridende samarbejde. Den regionale samarbejdstilgang har desuden gjort regionens bestræbelser på at bekæmpe

våbenhandelen mere gennemsigtige og effektive, da den har bevirket, at de sydøsteuropæiske stater globalt set er blandt de mest gennemsigtige med hensyn til indberetning af våbenoverførsler. Projektet vil derfor fortsætte med at fremme regionalt samarbejde, da det er det afgørende element, der muliggør målbare resultater.

Projektets geografiske dækningsområde er Sydøsteuropa, og de direkte projektbegunstigede er Albanien, BiH, Kosovo, Republiken Moldova, Montenegro, Serbien og FYROM. Projektet vil desuden forsøge at fremme overførsel af viden og ekspertise til østeuropæiske lande, der har de samme SALW-relaterede problemer, navnlig Ukraine og Hviderusland.

3.1. *Forøgelse af regionalt samarbejde, videnoverførsel og informationsudveksling, hvilket fører til større kapacitet til evidensbaseret politikudformning*

Mål

Yderligere at styrke kapaciteten til at udforme og gennemføre evidensbaserede politikker for SALW-kontrol på linje med international bedste praksis, herunder de internationale SALW-kontrolstandarder, og derved bidrage til begrænsning af truslen fra ulovlig spredning af SALW.

Beskrivelse

Denne komponent, som bygger på den vellykkede tilgang med at fremme netværksarbejdet på regionalt plan, navnlig mellem myndigheder, der udsteder tilladelser til våbenoverførsel (i forbindelse med den regionale informationsudvekslingsproces) og SALW-kommissioner, hvilket har medført øget aktivitet og bedre politikker, vil fortsætte med at fremme regionalt samarbejde mellem SALW-kommissioner gennem regelmæssige regionale møder, informationsudveksling og arbejde med at indsamle data og øge kapaciteten til evidensbaseret politikudformning. Arbejdet i forbindelse med denne komponent vil føre til større kapacitet til evidensbaseret politikudformning gennem forbedret indsamling og analyse af data, herunder detaljerede undersøgelser, regional informationsudveksling og øget kendskab og forståelse hos dem, der træffer politiske beslutninger og gennemfører dem, til kompleksiteten af problematikken med hensyn til SALW-kontrol. Våbenoverførsler vil også blive mere gennemsigtige takket være sammenlægningen af den regionale informationsudvekslingsproces vedrørende våbenoverførsel og SALW-kommissionens samarbejdsproces samt støtten til vedvarende gennemsigthed af våbenoverførsler i Sydøsteuropa. Under denne komponent planlægges det desuden at overføre den ekspertise, der er opnået i Sydøsteuropa, til andre regioner for at støtte Unionens interventioner på andre områder. Endelig vil denne komponent også yde teknisk støtte gennem målrettede og politikrelevante videnskabelige undersøgelser og notater til brug for de politiske beslutningstagere efter behov.

Projektet planlægger specifikt at fortsætte med at fremme den regionale informationsudvekslingsproces gennem:

- formelle regionale møder mellem SALW-kommissionerne og relevante politikudformende organer (2 om året) med fokus på informationsudveksling, videndeling, standardisering og uddannelse
- overførsel af viden til Hviderusland og Ukraine ved at fremme deltagelse i udvalgte formelle møder og oversættelse og udbredelse af eksisterende SALW-kontrolværktøjer.

Kapaciteterne til evidensbaseret politikudformning vil endvidere blive forbedret ved at:

- forbedre og ajourføre den regionale SALW-udgangssituation ved at foretage en regional SALW-undersøgelse (herunder nationale undersøgelser), hvilket gør det muligt at vurdere de ændringer, der er sket siden sidste undersøgelse (2006), ud fra en forbedret metode
- forbedre kapabiliteterne til indsamling og analyse af data gennem udvikling og løbende ajourføring af et overvågningsredskab baseret på SEESAC's onlineplatform målrettet mod våben, der styrkes gennem regelmæssig udbredelse af en SALW-overvågningsmekanisme i Sydøsteuropa, som samler de relevante data og gør det muligt at følge tendenser
- styrke videnstyring gennem systematisk indsamling af opnåede erfaringer og vedligeholdelse af en onlineplatform for informationsudveksling og forbedring heraf gennem udvikling af politikrelevante videnprodukter efter behov
- levering af teknisk rådgivning og ekspertise efter behov for at forbedre udvikling, udformning, vedtagelse og gennemførelser af politikker.

For at øge effektiviteten af SALW-kontrolpolitikker og sikre, at gennemførelsen af dem forbedrer sikkerheden for både kvinder og mænd, vil kønsaspektet blive integreret i SALW-kontrolpolitikkerne og håndteret gennem teknisk rådgivning og ekspertise, udvikling af videnprodukter og uddannelse med særlig fokus på vold i hjemmet.

Dette skal opnås via en fuldt deltagerorienteret tilgang, som ikke alene tilvejebringer de færdige produkter, men også sikrer, at der udvikles kapacitet og ydes støtte til vedtagelse i de vigtigste institutioner, hvilket sikrer interventionens bæredygtighed.

Projektsresultater/indikatorer for gennemførelse

Projektet vil bidrage til at mindske risiciene for spredning gennem forbedring af kapaciteterne til at udforme, vedtage og gennemføre evidensbaserede SALW-kontrolpolitikker gennem:

- offentliggørelse af undersøgelser vedrørende SALW og fastsættelse af en ajourført udgangssituation
- sikring af, at der foregår regelmæssig indsamling, analyse og formidling af data
- udvikling eller ajourføring af op til 10 politikrelevante videnprodukter
- muliggørelse af informationsudveksling, videnoverførsel og standardisering
- ydelse af teknisk rådgivning og kapacitetsudvikling gennem op til 3 kurser
- tilrettelæggelse af op til seks formelle møder i SALW-kommissioner
- fremme af videnoverførsel.

3.2. *Forbedring af kapaciteten til fysisk sikkerhed og lagerforvaltning gennem sikkerhedsopgradering af infrastruktur, nedbringelse af overskud og uddannelse*

Mål

At mindske risikoen for spredning gennem styrket sikkerhed for våben- og ammunitionslagre og nedbringe overskudslagre af SALW og ammunition hertil.

Beskrivelse

SEESAC har siden 2010 med et vellykket resultat anvendt en tostrengt tilgang, der går ud på at 1) forbedre sikkerheden på oplagringsfaciliteterne og 2) opbygge kapaciteten blandt det personale, der har til opgave at forvalte lagrene, hvilket i betydeligt omfang har øget sikkerheden og begrænset risikoen for uønsket spredning af lagre af SALW og ammunition hertil. Den nye fase vil på linje med en samlet tilgang til fysisk sikkerhed og lagerforvaltning af SALW og ammunition hertil udvide denne tilgang ved at kombinere den med nedbringelse af overskudslagre, hvorved risikoen for spredning nedsættes yderligere. Projektet vil derfor fortsætte med at forbedre sikkerheden på våben- og ammunitionslagre i Sydøsteuropa ved at yde supplerende specifik teknisk og infrastrukturrelateret bistand i overensstemmelse med bedste internationale praksis og standarder.

Selv om sikkerheden i forbindelse med militære oplagringsfaciliteter er styrket betydeligt i medfør af Rådets afgørelse 2013/730/FUSP, finder SEESAC, at lagre hos politiet og indenrigsministerierne giver anledning til bekymring pga. manglende beskyttelseskapacitet, utilstrækkelige kapaciteter til fortegnelser og lagerforvaltning samt mere komplekse systemer, der omfatter paradevåben og konfiskerede skydevåben. Denne komponent vil derfor støtte indenrigsministerierne og polititjenesterne med henblik på:

- øget sikkerhed på lagre gennem omkostningseffektive målrettede infrastrukturopgraderinger på politiets lagerfaciliteter i Albanien, BiH, Republiken Moldova, Montenegro, Serbien og Kosovo. Opgraderingerne vil fokusere på centrale politilagre samt bevislokaler i større politistationer med henblik på at styrke sikkerheden på lagrene på den mest effektive og omkostningseffektive måde

- destruering af op til 50 000 overskydende og konfiskerede SALW i regionen og op til 500 000 stykker SALW-ammunition
- levering af kapacitetsudvikling gennem uddannelse af en regional pulje af underviserer fra indenrigsministerierne og støtte til gennemførelse af national uddannelse i fysisk sikkerhed og lagerforvaltning på grundlag af SEESAC's læseplaner, der er igangsat i henhold til Rådets afgørelse 2013/730/FUSP.

Projektresultater/indikatorer for gennemførelse

Projektet skal munde ud i en markant mindsket risiko for spredning af SALW gennem styrkelse af sikkerheden på lagre og ved at reducere antallet af overskydende og konfiskerede SALW, sprængstoffer og ammunition, der er oplagret hos indenrigsministerier og polititjenester i Albanien, BiH, Kosovo, Republiken Moldova, Montenegro og Serbien:

- styrket sikkerhed på centrale oplagringsfaciliteter (7) i overensstemmelse med internationale standarder og bedste praksis
- øget sikkerhed for bevislokaler (15)
- destruktion af op til 50 000 konventionelle våben
- demilitarisering og destruktion af op til i alt 500 000 stykker ammunition og sprængstoffer, hvor der er risiko for spredning.

3.3. Forbedring af kapaciteten til mærkning, sporing og fortegnelser

Mål

At nedbringe truslen fra ulovlig handel med skydevåben ved at styrke retshåndhævelseskapaciteterne i Sydøsteuropa til mærkning og sporing gennem en regional samarbejdstilgang baseret på øget indsamling, analyse og deling af oplysninger.

Beskrivelse

I betragtning af stigningen i den ulovlige handel med skydevåben rettet mod Unionen samt den øgede brug af skydevåben i forbindelse med organiseret kriminalitet og terrorhandlinger er udviklingen af robuste systemer og mekanismer til indsamling og udveksling af oplysninger en afgørende del af bestræbelserne på at bekæmpe denne trussel. Derfor er der i de seneste år gjort en betydelig indsats for at øge samarbejdet og styrke kendskabet til og forståelsen af våbenhandelsfænomenet og samtidig udarbejde effektive risikoreducerende foranstaltninger. SEESAC har gennem sit mangeårige arbejde i regionen og navnlig gennem den vellykkede gennemførelse af Rådets afgørelse 2013/730/FUSP, herunder etablering og fremme af det regionale netværk af våbeneksperter i Sydøsteuropa (SEEFEN), været førende i denne indsats og har taget initiativ til samarbejdsprocesser og samtidig arbejdet på at styrke de retshåndhævende myndigheders kapacitet til at mærke, spore og føre fortegnelser, herunder gennem teknisk bistand og støtte til etablering og forbedring af fortegnelsessystemerne. Denne aktivitet vil bygge på det grundlag, der er lagt i den forrige periode ved:

- yderligere at styrke SEEFEN og samtidig anvende det som en platform for øget samarbejde mellem retshåndhævende myndigheder i Sydøsteuropa for at bekæmpe ulovlig handel med SALW og ammunition hertil. SEEFEN-netværket vil navnlig modtage støtte gennem løbende fremme af ekspertmøder (to gange årligt) og forbedringen af informationsdelingen. Våbeneksperterne vil desuden modtage støtte i form af målrettet uddannelse og teknisk rådgivning samt udvalgt omkostningseffektiv teknisk bistand i form af levering af udstyr (importmærkningsmaskiner) til retshåndhævende myndigheder
- at støtte etableringen i alle syv begunstigede lande af kontaktpunkter for skydevåben, som er centrale enheder for indsamling og analyse af oplysninger, der støtter efterforskere og anklagere og gør det muligt at skabe og ajourføre et efterretningsbillede af handelen med skydevåben fra og gennem Sydøsteuropa

- og bygge videre på arbejdet med at forbedre fortegnelsessystemet og kapabiliteter inden for ballistisk efterretning og på henstillingerne i den regionale projektvurdering
- at arbejde tæt sammen med INTERPOL's iARMS for at støtte Sydøsteuropas polititjenesters kapacitet til at indsamle, behandle og udveksle data om bortkomne eller stjålne SALW.

Alle SEEFEN's aktiviteter vil blive nøje koordineret med og bidrage til det arbejde, som er udført af Europol, de europæiske våbenekspert, GD for Migration og Indre Anliggender, INTERPOL, Eurojust og Frontex samt andre relevante aktører. Denne del af projektet bidrager til en styrkelse af retsstatsprincipperne ved at begrænse, registrere og måle antallet af og efterspørgslen efter SALW. Projektet er udformet i overensstemmelse med FN's handlingsprogram vedrørende forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af ulovlig handel med SALW i alle dens aspekter, det internationale mærknings- og sporingsinstrument, FN's våbenprotokol og Rådets direktiv 91/477/EØF samt Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP og vil derfor styrke gennemførelsen af disse ved at forbedre de sydøsteuropæiske institutioners kapacitet til at mærke, spore og føre fortegnelser over våben, navnlig ved at fokusere på kapabiliteterne til at skabe det korrekte efterretningsbillede med henblik på at udarbejde effektive modforanstaltninger til handelstruslen.

Projektsresultater/indikatorer for gennemførelse

- styrkelse og forbedring af SEEFEN's arbejde med seks møder (to gange årligt) med fokus på netværksarbejde og organisering af udveksling af oplysninger mellem retshåndhævende myndigheder og våbenekspert
- forbedring af SEEFEN's onlineplatform for udveksling af oplysninger
- forbedring af SEEFEN's medlemmers kapaciteter gennem målrettet uddannelse samt teknisk og rådgivende støtte
- etablering af fungerende fokuspunkter for skydevåben i alle syv begunstigede lande
- øgede kriminaltekniske kapaciteter til sporing
- etablering af effektive mærkningssystemer som følge af indkøb af mærkningssystemer
- forbedret kapacitet til at dele oplysninger og våbenrelateret efterretning i Sydøsteuropa.

3.4. Reduktion af ulovlig våbenbesiddelse og misbrug af skydevåben gennem støtte til bevidstgørelses- og indsamlingskampagner

Mål

At øge den regionale sikkerhed ved at bekæmpe ulovlig besiddelse af skydevåben i stor målestok gennem bevidstgørelses- og indsamlingskampagner.

Beskrivelse

Arven efter de tidligere konflikter og en traditionel tilknytning til våben blandt befolkningen i Sydøsteuropa har skabt et alvorligt problem med besiddelse af ulovlige våben i stor målestok (det anslås at dreje sig om et antal på flere millioner). Dette udgør en alvorlig trussel ikke blot mod freden og stabiliteten i regionen, men også udenfor. Ulovlig besiddelse er på trods af tidligere vellykkede begrænsningsbestrebelse stadig fremherskende i hele regionen og en potentiel kilde til forsyning af den ulovlige våbenhandel rettet mod Unionen. Dette problem kræver imidlertid en langsigtet løsning, der fokuserer på at ændre holdninger og opfattelser gennem vedholdende målrettede interventioner. Spørgsmålets kompleksitet kræver en fornyet overvejelse af de tilgange, der har været anvendt indtil videre, og det er nødvendigt at udarbejde en stærk udgangsanalyse af årsagerne til, at enkeltpersoner holder fast på de ulovlige våben. Den foregående fase viste, at det er nødvendigt med vedvarende opsøgende og bevidstgørende arbejde for at reducere den ulovlige våbenbesiddelse, som fortsat er en af de vigtigste trusler. Denne komponent foreslår derfor en mere vedholdende indsats for at øge bevidstheden om farerne ved ulovlig våbenbesiddelse og for at øge antallet af SALW, der overdrages, ved hjælp af innovative borgerorienterede metoder og tilgange. Dette skal ske gennem:

- en regional undersøgelse, der skal give en samlet forståelse af fænomenet bag ulovlig våbenbesiddelse

- udvikling og gennemførelse af innovative bevidstgørelses- og (hvor det er muligt) indsamlingskampagner med henblik på at reducere niveauet af ulovlig våbenbesiddelse.

Der vil blive afholdt aktiviteter i partnerskab med en lang række institutioner og civilsamfundsorganisationer, hvorved der skabes et grundlag for en langsigtet indsats for at håndtere dette problem.

Projektsresultater/indikatorer for gennemførelse

Projektet vil bidrage til en samlet reduceret efterspørgsel efter og besiddelse af ulovlige våben ved:

- at forbedre forståelse af fænomenet bag ulovlig våbenbesiddelse gennem en grundig holdningsundersøgelse
- at styrke bevidsthed om farerne ved ulovlig besiddelse af våben, ammunition og sprængstoffer gennem gennemførelse af regionsdækkende kampagner.

4. Begunstigede

De, der vil få direkte gavn af projektet, er de nationale institutioner, der har ansvaret for SALW-kontrol i Sydøsteuropa. Med hensyn til lagerforvaltningskapacitet vil indenrigsministrene og polititjenesterne i Republiken Albanien, BiH, Kosovo, Republiken Moldova, Montenegro, Serbien og FYROM drage fordel af kapacitetsudvikling, forbedret infrastruktur på lagrene og støtte til reduktion af lagre. Disse ministerier vil også få direkte gavn af de forbedrede kapaciteter til at mærke, spore og føre fortegnelser over SALW og vil drage fordel af det regionale netværk af våbeneksperter. Endelig vil SALW-kommissioner og andre institutioner, der er ansvarlige for kontrol af SALW i Sydøsteuropa, få gavn af uddannelse og udveksling af oplysninger samt regionalt samarbejde. Nøgleinstitutioner, der arbejder med SALW-kontrol i Hviderusland og Ukraine, vil desuden drage fordel af begrænset og målrettet videnoverførsel.

De foreslåede aktiviteter er fuldt ud i overensstemmelse med de nationale prioriteter vedrørende SALW-kontrol og er blevet godkendt af de relevante nationale SALW-kontrolmyndigheder, der har givet deres accept af og tilsagn om at ville nå projektsresultater.

Den almindelige befolkning i landene i Sydøsteuropa og i Unionen, der risikerer at blive ofre for den omfattende spredning af SALW, vil indirekte få gavn af dette projekt, efterhånden som risikoen bliver mindre.

5. Unionens synlighed

SEESAC skal træffe alle passende foranstaltninger for at skabe opmærksomhed omkring det faktum, at tiltaget finansieres af Unionen. Sådanne foranstaltninger vil blive gennemført i overensstemmelse med håndbogen i kommunikation og synlighed for Den Europæiske Unions optræden udadtil. SEESAC vil dermed sikre synligheden af Unionens bidrag gennem passende branding og PR, som fremhæver EU's rolle, sikrer åbenhed i dets indsats og skaber øget bevidsthed om grundene til afgørelsen og om Unionens støtte til den og resultaterne af denne støtte. Det materiale, der produceres i forbindelse med projektet, vil på en iøjnefaldende måde vise Den Europæiske Unions flag i overensstemmelse med Unionens retningslinjer for korrekt anvendelse og gengivelse af flaget.

I betragtning af at de planlagte aktiviteter varierer meget i omfang og karakter, vil der blive brugt en række PR-værktøjer, herunder traditionelle medier, websteder, sociale medier og informations- og PR-materiale, bl.a. infografik, foldere, nyhedsbreve, pressemeddelelser og andet, hvis det er relevant. Publikationer, offentlige begivenheder, kampagner, udstyr og bygge- og anlægsarbejde, der er indkøbt under projektet, vil blive mærket i overensstemmelse hermed. For yderligere at forstærke effekten ved at øge bevidstheden hos de forskellige nationale regeringer og i offentligheden, i det internationale samfund samt blandt lokale og internationale medier vil henvendelse til hver enkelt målgruppe ske i et sprog, der er tilpasset denne målgruppe. Der vil blive lagt særlig vægt på nye medier og onlinetilstedeværelse.

6. Varighed

På baggrund af de erfaringer, der er gjort med gennemførelsen af Rådets afgørelse 2010/179/FUSP og under hensyntagen til projektets regionale geografiske anvendelsesområde, antallet af projektbegunstigede samt antallet og kompleksiteten af de planlagte aktiviteter er tidsrammen for gennemførelsen 36 måneder.

7. **Generel opbygning**

Den tekniske gennemførelse af dette tiltag varetages af UNDP, der handler på vegne af SEESAC, et regionalt initiativ, der arbejder i henhold til et mandat fra UNDP og Det Regionale Samarbejdsråd, der er efterfølgeren for stabilitetspagten for Sydøsteuropa. SEESAC er et udøvende organ i den regionale gennemførelsesplan vedrørende bekæmpelse af spredningen af håndskydevåben og lette våben (SALW) og fungerer som sådan som knudepunkt for alle SALW-relaterede spørgsmål i den sydøsteuropæiske region.

UNDP, der handler på vegne af SEESAC, får det overordnede ansvar for gennemførelsen af projektaktiviteter og står til regnskab for projektets gennemførelse. Projektet varer tre år (36 måneder).

8. **Partnere**

SEESAC skal gennemføre tiltaget direkte i tæt samarbejde med SALW-kommissioner og med indenrigsministerierne i Albanien, BiH, Kosovo, Republiken Moldova, Montenegro, Serbien og FYROM. Andre relevante institutioner vil blive tæt inddraget, navnlig i forbindelse med aktiviteterne i punkt 3.4 på linje med den fastsatte holistisk tilgang med mange interessenter til SALW-kontrol.

9. **Rapportering**

Rapporteringen, såvel beretning som regnskab, skal dække tiltaget i sin helhed som beskrevet i den pågældende specifikke finansieringsaftale og det tilknyttede budget, uanset om dette tiltag finansieres helt eller delvist af Kommissionen.

Hvert kvartal skal der forelægges situationsrapporter i form af en beretning for at registrere og overvåge fremskridt hen imod realisering af de vigtigste resultater.

10. **Anslået budget**

De samlede anslåede omkostninger forbundet med det EU-finansierede projekt er 6 508 136 EUR.
